

UPSEERILIITON VAALIJÄRJESTYS 2021–2023

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1 §

Sen lisäksi mitä Upseeriliiton sääntöjen 10. ja 18. pykälissä puheenjohtajan ja liittovaltuuston valitsemisesta määrätään, noudatetaan näitä valittaessa tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.

Liittokokouksessa ja osastokokouksissa toimeenpantavat liittovaltuuston vaalit valmistellaan edellisessä liittokokouksessa hyväksytyyn vaalijärjestyksen mukaisesti.

2 §

Vaalissa on jokaisella liiton varsinaisella jäsenellä yksi ääni. Vaalikelpoinen on jokainen liiton varsinainen jäsen.

Liittovaltuuston vaalissa, jonka henkilövalinnat suoritetaan osastoissa järjestettävissä vaaleissa, jäsen voi käyttää äänioikeuttaan henkilökohtaisesti tai antamalla kokouksesta poissa ollessaan toiselle liiton varsinaiselle jäsenelle valtakirjan.

Liiton puheenjohtajan vaalissa jäsen käyttää äänioikeuttaan henkilökohtaisesti tai antamalla kokouksesta poissa ollessaan toiselle liiton varsinaiselle jäsenelle valtakirjan.

VAALILAUTAKUNTA

3 §

Vaalin toimittamista varten liiton hallitus asettaa vaalivuonna tammikuun loppuun mennessä **10–12 jäsenisen vaalilautakunnan**, sekä määrää heidän keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Vaalilautakunnan ulkopuolelta voi liiton hallitus nimetä lautakunnan sihteerin. Lisäksi lautakunta voi kutsua asiantuntijoita, joilla ei ole lautakunnassa äänioikeutta.

4 §

Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään **viisi** jäsentä.

Vaalilautakunta pitää kokouksistaan pöytäkirjaa, jonka allekirjoittavat pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen kokouksen puheenjohtaja sekä sihteeri.

5§

Vaalilautakunta suorittaa suhteellisen vaalitavan mukaisesti liittovaltuuston paikkajaon, joka lasketaan liiton jäsenrekisteristä osastojen jäsenmäärän perusteella **elokuun 1. päivän** tilanteesta.

Valtuustopaikkoja jaettaessa kullekin osastolle annetaan vertausluvut.

Osaston ensimmäinen vertausluku on sama kuin osaston jäsenmäärä vähennettynä ainaisjäsenien määrällä. Toinen vertausluku on puolet varsinaisten jäsenien ainaisjäsenillä vähennetystä jäsenmäärästä, kolmas on kolmannes jne. Saadut vertausluvut järjestetään suuruusjärjestykseen.

Saman vertausluvun saaneiden keskinäinen järjestys ratkaistaan arvalla.

Paikat jaetaan ensin kunkin osaston suurimmalle vertausluvulle, sen jälkeen vertauslukujen suuruusjärjestyksessä kuitenkin niin, että osasto voi saada enintään kymmenen (10) paikkaa.

Valtuuston paikkajaon ja varapaikkojen jakojärjestyksen vahvistaa liiton hallitus.

Liittovaltuuston paikkajako ilmoitetaan osastoille **syyskuun 1. päivään** mennessä.

6 §

Liittovaltuutetut valitaan osastokokouksissa. Ehdollepanon voi tehdä osastoon kuuluva varsinainen jäsen. Vaalikelpoisia ovat kaikki liiton varsinaiset jäsenet.

Kaikilta valtuusto- ja varajäsen ehdokailta on saatava kirjallinen suostumus ennen vaalin toimittamista.

Kirjalliseksi tulkitaan myös identifioitavissa oleva sähköisessä muodossa annettu suostumus.

Vaalikokouksessa läsnä olevalta ehdokkaalta ei vaadita kirjallista suostumusta, koska suostumus on selvitettävissä valitsijoille ehdokasasettelun yhteydessä ennen vaalin toimeenpanoa.

Vaalikokoukseen osallistuneiden luettelo on oltava vaaliasiakirjojen liitteenä.

Varsinainen jäsen voi äänestää osastonsa kokouksessa joko henkilökohtaisesti tai kokouksesta poissa ollessaan läsnä olevalle varsinaiselle jäsenelle annetulla nimetyllä valtakirjalla.

Jäsen voi käyttää enintään yhden neljänneksen kokouksessa edustettuna olevasta äänimäärästä.

Vaali suoritetaan enemmistövaalina suljetuin lipuin, listoja käyttämättä.

Vaalilippuun merkitään varsinaisen jäsenen edustama äänimäärä. Äänestäjä merkitsee äänestysohjeen mukaisesti vaalilippuun niin monen ehdokkaan nimet kuin osastolla on paikkoja. Mikäli nimiä on enemmän, vaalilippu on hylättävä. Äänten laskennassa todetaan kunkin vaalilippuun merkityn ehdokkaan saaneen vaalilipun osoittama äänimäärä. Valituksi tulevat äänimäärien suuruusjärjestyksessä niin monta ehdokasta kuin osastolla on liittovaltuustopaikkoja.

Vaalissa valitaan valtuutetut ja varajäsenet eri vaalikiirroksella. Varajäsenten valinnan jälkeen tulee kokouksen määrittää varajäsenten kutsumisjärjestys.

Liittovaltuutettujen ja varajäsenten vaalin jälkeen niiden osastojen, joille hallitus on vahvistanut liittovaltuustovarapaikan, tulee valita myös ehdokas ja mahdollisesti tarvittava varajäsen lisäpaikalle.

Kaikki nämä valinnat voidaan suorittaa myös osastokokouksen yksimielisellä päätöksellä, toimittamalla sopuvaali. Tällöin asetettuja ehdokkaita on yhtä monta kuin osastolle ilmoitettuja liittovaltuustopaikkoja.

Osasto voi valita myös sellaisia valtuutettuja ja varajäseniä, jotka eivät ole äänestyshetkellä kyseisen osaston jäseniä, mutta jotka ovat valtuustokauden alkaessa osaston jäseniä. Tähän on saatava kirjallinen vakuutus. Tällaisena vakuutuksena voidaan pitää tehtyä ja julkaistua virkamiehen siirtopäätöstä tai jäsenen kirjallista ilmoitusta osaston vaihtumisesta.

Äänioikeuden käyttämisestä tehdään merkintä vaaliluetteloon, joka on osaston kokouspäivän jäsenluettelo.

7 §

Osaston tulee toimittaa vaaliasiakirjat liiton vaalilautakunnan tarkastettaviksi viimeistään kolmekymmentä (30) päivää ennen liittokokousta.

Asiakirjoihin kuuluvat tarkastettu pöytäkirja siitä osastokokouksesta, jossa vaali on toimeenpantu. Pöytäkirjan liitteenä tulee olla valittujen liittovaltuutettujen ja varajäsenten kirjalliset suostumukset vaalijärjestyksen 6 §:n mukaisesti, mahdollinen ääntenlaskijoiden pöytäkirja ja vaaliluettelo merkintöineen äänioikeuden käytöstä. Lisäksi pöytäkirjasta on ilmentävä päätös varajäsenten kutsumisjärjestyksestä. Mikäli on valittu osastoon kuulumaton jäsen(iä), on mukaan liitettävä 6 §:ssä mainitsema vakuutus.

Sopuvaalista on lähetettävä osastokokouksen tarkastettu pöytäkirja liitteineen sekä valittujen kirjalliset suostumukset. Pöytäkirjan liitteenä on oltava kokouksen osallistujaluettelo.

8 §

Vaalilautakunta tarkastaa 6 ja 7 §:ssä mainitut asiakirjat. Mikäli lautakunta joltakin osin ei voi hyväksyä asiakirjoja, se kehottaa osastoja korjaamaan vaaliasiakirjojen puutteet ja esittelee tarkastuksen tuloksen liiton hallitukselle.

Jos hallitus katsoo vaalituloksen hylättäväksi, se voi määrätä osaston suorittamaan uudet vaalit. Mikäli osasto ei suorita vaalia tai sen suorittama vaali hylätään toistamiseen, vaalilautakunta esittää hallitukselle osaston paikan (tai paikkojen) jakamista hyväksytyin varapaikkajaon mukaisesti.

Liittokokoukselle esitettävä liittovaltuuston henkilökökonpano julkaistaan liiton verkkosivuilla.

LIITON PUHEENJOHTAJAN VAALI

9 §

Liiton puheenjohtajan sääntömääräinen vaali suoritetaan varsinaisessa liittokokouksessa.

Osastoilla on oikeus nimetä puheenjohtajaehdokkaita vaalikelpoisista jäsenistä (liiton varsinainen jäsen) ilman osastositonnaisuutta. Ehdokkaan voi nimetä myös perustettu valitsijamiesyhdistys, jonka perustajina on vähintään viisikymmentä (50) varsinaista jäsentä.

Puheenjohtajan tullessa pysyvästi estyneeksi hoitamaan tehtäväänsä valitaan jäljellä olevalle toimikaudelle uusi puheenjohtaja, mikäli toimikautta on estymisen alkamisesta lukien jäljellä vähintään kymmenen (10) kuukautta. Vaali suoritetaan ylimääräisessä liittokokouksessa näitä määräyksiä soveltuvilta osin noudattaen.

Ehdokkaan kirjallinen suostumus ja pöytäkirja kokouksesta, jossa ehdokas on asetettu, on toimitettava vaalilautakunnalle viimeistään **liittokokousvuonna 1.9. mennessä**. Valitsijamiesyhdistyksen tulee lähettää asettamiskokouspöytäkirjan ja ehdokkaan suostumuksen lisäksi valitsijamiesyhdistyksen perustamisasiakirjat allekirjoitettuihin perustajalistoihin tai niiden oikeaksi todistetut kopiot samaa määräaikaan noudattaen vaalilautakunnalle.

10 §

Vaalilautakunta tarkastaa edellä mainitut asiakirjat sekä toteaa, että ehdokkaat ovat vaalikelpoisia.

11 §

Vaalilautakunta yhdistää ehdotukset ehdokaslistojen yhdistelmäksi ja lähettää yhdistelmän sekä vaaliohjeet tiedoksi osastoille viimeistään 21 päivää ennen liittokokousta. Vaalilautakunta toimittaa ehdokaslistojen yhdistelmän julkaistavaksi liiton verkkosivuille ja Sotilasaikakauslehteen.

Ehdokaslistojen yhdistelmän on oltava nähtävissä liiton verkkosivuilla sekä tiedossa osastoissa kaksi viikkoa ennen liittokokousta sekä kokouspaikalla vaalitoimituksen alkamisesta sen päättymiseen.

12 §

Vaali suoritetaan, mikäli ehdokkaita on asetettu kaksi tai useampia. Vaalin suorittamista varten vaalilautakunta voi ottaa itselleen avustajia.

Vaali suoritetaan enemmistövaalina suljetuin lipuin.

Vaalissa valituksi tulevan on saatava ehdoton enemmistö annetuista äänistä.

Vaalilautakunta tarkastaa ennen äänestystä osallistujien äänioikeuden ja valtakirjat. Vaaliluettelona käytetään liittokokousajankohdan mukaista jäsenluetteloa. Vaaliluetteloon tehdään merkinnät äänioikeuden käyttämisestä.

Vaalilautakunta merkitsee äänestyslippuun osallistujien äänimäärän.

Äänestyslippuun on merkittävä siinä olevaan tilaan ehdokkaan numero, jota äänestetään. Muita merkintöjä ei äänestyslippuun saa tehdä.

13 §

Varsinainen jäsen voi äänestää kokouksessa joko henkilökohtaisesti tai poissa ollessaan läsnä olevalle varsinaiselle jäsenelle annettulla nimetyllä valtakirjalla. Vaalissa saa liiton varsinainen jäsen äänestää valtakirjalla enintään viidenkymmenen (50) poissa olevan varsinaisen jäsenen puolesta.

14 §

Ennen äänestyksen alkua on todettava, että vaaliurnat ovat tyhjiä ja sen jälkeen ne on sinetöitävä. Täytetty äänestyslippu on leimattava ennen kuin se pannaan vaaliurna.

15 §

Kun vaalitulaisuus on päättynyt vaalilautakunta suorittaa äänten laskennan, josta laadittavan pöytäkirjan lautakunnan puheenjohtaja toimittaa liittokokouksen puheenjohtajalle.

Valituksi tulee ehdokas, joka on saanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä.

Mikäli kukaan ehdokkaista ei saavuta ehdotonta enemmistöä, suoritetaan toinen vaalikierros kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä, tasatuloksessa ratkaisee arpa.

Jos toinen vaalikierros päättyy tasatulokseen, ratkaistaan vaali arvalla.

Vaalin tuloksen vahvistaa liittokokous.

JÄSENÄÄNESTYS

16 §

Jäsenäänestys suoritetaan liittovaltuuston päätöksellä hallituksen kulloinkin päättämän äänestysmenettelyn mukaisesti. Äänioikeus on liiton varsinaisilla jäsenillä.

ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

17 §

Liittovaltuuston vaalin, liiton puheenjohtajan vaalin ja jäsenäänestyksen tulos on tiedotettava liiton verkkosivuilla tai Sotilasaikakauslehdessä tai osastoille jaettavassa tiedotteessa.

18 §

Vaalilautakunnan toimenpiteestä saa liiton varsinainen jäsen valittaa ennen vaalin tuloksen vahvistamista hallitukselle, jonka on viipymättä ratkaistava valitus.

Vaalilautakunnan päätöksestä ja vaalitoimituksista voidaan valittaa liiton hallitukselle kahden viikon kuluessa vaalien tuloksien vahvistamisesta.

Vaaleissa syntyneet asiakirjat ja vaaliliput on vaalilautakunnan säilytettävä lukitussa paikassa, kunnes valituksen tekemisen määräaika on kulunut umpeen tai tehty valitus on ratkaistu, kuitenkin vähintään kolmen kuukauden ajan. Osastojen on säilytettävä liittovaltuuston vaalin vaalilippuja vastaavasti valitusajan.

19 §

Lisäyksistä tai muutoksista tähän vaalijärjestykseen päätetään liittokokouksessa yksinkertaisella äänen enemmistöllä.